

Pohjolan Voiman Tilinpäätöstiedote

2018

SUOMALAISTA
ENERGIAA
VASTUULLISESTI

**POHJOLAN
VOIMA**

POHJOLAN VOIMA OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2018

**Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto jatkui normaalilla tasolla
Teollisuuden Voima Oyj ja laitostoimittajakonsortion yhtiöt allekirjoittivat ja saattoivat
voimaan maaliskuussa 2018 OL3 EPR -projektin loppuunsaattamista ja kiistoja koske-
van sovintosopimuksen
Pohjolan Voima laski liikkeelle 125 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan**

Toimintaympäristö

Vuonna 2018 Suomen sähkön kulutus oli 87,4 TWh (85,5 TWh vuonna 2017). Sähköä tuotettiin Suomessa 67,5 (65,0) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 19,9 (20,4) TWh. Tuontisähköllä katettiin 22,8 (24,0) prosenttia Suomen sähkön kulutuksesta. Suurin osa sähköstä tuotiin Ruotsista. Vuonna 2018 sähkön käyttö nousi Suomessa 2 prosenttia edellisvuodesta. Teollisuuden sähkön kulutus nousi 2 prosenttia ja muiden sektorien sähkön kulutus nousi 3 prosenttia edellisvuodesta.

Nord Pool Spot -kauppaa käytiin 524 TWh (512 TWh). Systemihinnan vuosikeskiarvo oli 43,99 (29,41) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan keskiarvo 46,80 (33,19) euroa megawattitunnilta. Suomen aluehinta oli keskimäärin 41 prosenttia vuotta 2017 korkeampi. Edellistä vuotta heikompi vesitilanne Pohjoismaissa, nousseet polttoainehinnat ja päästöoikeuden hinta sekä noussut sähkön kulutus nostivat sähkön hintaa viime vuodesta.

EUA-päästöoikeuden hinta nousi voimakkaasti vuoden 2018 aikana. Päästöoikeuden markkinahinta nousi vuoden alun noin 8 eurosta noin 25 euroon tonnilta.

Pääosa elinkeinoverolain muutoksista, joilla toimeenpannaan EU:n aggressiivista kansainvälistä verosuunnittelua torjuvan direktiivin vaatimukset, tulivat voimaan 1.1.2019. Laki koskee kaikkia elinkeinoverolain alaisia yhtiöitä, myös mankala-toimintaperiaatteella toimivia energiayhtiöitä. Valtiovarainministeriö jatkaa eduskunnan antaman lausunnon mukaisesti ns. infrastruktuuripoikkeuksen valmistelua lakiin.

Vuonna 2018 muutettiin sähkön tuotannon tukijärjestelmää. Muuta uusiutuvaa sähköä kuin vesivoimaa koskeva, 1,4 TWh:n määrään kohdistuva huutokauppa toteutettiin vuoden 2018 lopulla.

Hallitus antoi esityksensä hiilen käytön kieltävästä laista eduskunnalle. Lakiesityksen mukaisesti hiilen käyttö energiantuotannossa päättyy 1.5.2029.

Ilmastomuutoksen hillintä kasvihuonekaasupäästöjä vähentämällä ja nieluja lisäämällä nousi vielä aiempaakin vahvemmin keskusteluun kansainvälisen ilmasto-paneelin julkaistua raporttinsa syksyllä 2018. Päästötavoitteiden tiukkeneminen on todennäköistä EU:n parlamenttivaalien ja Suomen eduskuntavaalien jälkeen. Myös kiertotalouden merkitys on kasvussa.

Energiateollisuuden vuosittain toistettavan kansalaisten energia-asenteita selvittävän tutkimuksen mukaan ydinvoiman ja vesivoiman hyväksyttävyys on aiempaa parempi. Sen sijaan suhtautuminen fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttöön on heikentynyt. Metsäenergian hyväksyttävyys on edelleen hyvällä tasolla, joskin hieman edellisvuotta alhaisempi.

EU:n puhtaan energian paketin osien käsittely saatiin loppumetreille vuoden 2018 aikana. Keskeisimmät asiat olivat uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden tavoitetasot, biomassan kestävyyskriteerit ja sähkömarkkinakokonaisuus. Komissio on käynnistänyt vesipuitedirektiivin uudistamisen sidosryhmäkuulemisella ja antanee sitä koskevan ehdotuksensa vuonna 2020.

Sään mukaan vaihtelevan tuuli- ja aurinkovoiman tuotanto jatkaa kasvuaan, jolloin myös energiajärjestelmän joustavuuden ja säätävän tuotannon merkitys kasvavat, eikä tehopulan riski poistu lähivuosina. Keskustelu vesivoiman roolista sähköjärjestelmässä on kasvanut.

Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto

Vuonna 2018 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 12,5 (11,9) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 12,0 TWh (11,4), josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 11,6 (10,9) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,4 (0,5) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,5 (0,5) TWh ja myynnit 0,3 TWh (0,4). Lämmöntoimitukset olivat 4,4 (4,5) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 63,8 (63,7) prosenttia. Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,1 (13,4) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,0 (7,6) TWh. Olkiluodon voimalaitoksen kahden laitosesikön yhteinen käyttökerroin oli 91,1 (87,2) prosenttia.

Vesivoiman osuus 1,5 (1,8) TWh oli 12,2 (15,0) prosenttia sähkön hankinnasta. Kuiva kesä aiheutti sen, että vesivoiman tuotanto laski hieman alle normaalin vesivuoden.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 0,4 (0,1) TWh, joka oli 3,3 (0,7) prosenttia sähkön hankinnasta. Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 2,1 (1,9) TWh.

Sähkön hankinta (GWh)	2014	2015	2016	2017	2018
Ydinvoima	8 372	8 086	8 136	7 602	7 987
Vesivoima	1 745	2 297	1 983	1 794	1 524
Yhteistuotanto	3 254	2 533	2 313	1 919	2 065
Lauhdevoima	1 200	388	396	82	409
Sähkön osto	753	790	545	533	543
Yhteensä	15 324	14 094	13 373	11 930	12 528

Vuoden 2018 tärkeimmät tapahtumat

PVO-Vesivoima Oy:n hallitus päätti 14.12.2017 vesivoiman energianhallintapalveluiden uudelleen järjestelystä. PVO-Vesivoima Oy:n voimalaitosten ja vesistöjen käytön suunnittelu sekä tuotannon ohjaus siirtyivät UPM Energy Oy:n Tampereen valvomon hoidettavaksi vaiheittain vuoden 2018 aikana siten, että ajovastuu oli kokonaisuudessaan siirretty 1.1.2019 mennessä.

TVO ilmoitti allekirjoittaneensa kattavan sovintosopimuksen Olkiluoto 3 (OL3) EPR-laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden kanssa maaliskuussa 2018. Sovintosopimus koskee OL3 EPR -projektin valmiiksi saattamista ja projektiin liittyviä kiistoja. Asiasta kerrotaan kohdassa Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit.

Laitostoimittajan marraskuussa 2018 päivittämän aikataulun mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa tammikuussa 2020. Laitostoimittajan mukaan polttoaine asennetaan reaktoriin kesäkuussa 2019 ja laitossyksikkö liitetään ensimmäistä kertaa valtakunnan verkkoon lokakuussa 2019. Käyttöönotto-ohjelman mukaisesti laitossyksikkö tuottaa 2–4 terawattituntia sähköä vaihtelevin tehoin aikana, joka alkaa verkkoon liittämisestä ja päättyy säännöllisen sähkön tuotannon aloittamiseen.

Pohjolan Voiman yhteisyritys Vaskiluodon Voima Oy myi omistamansa Seinäjoen voimalaitostoiminnot ja yhtiön maaomaisuuden EPV Energia Oy:lle maaliskuussa 2018. Vaskiluodon Voiman Vaasan voimalaitokseen liiketoimintakaupalla ei ollut vaikutusta.

Pohjolan Voima Oyj laski liikkeeseen kesäkuussa 2018 125 miljoonan euron vaakuudettoman joukkovelkakirjalainan.

Pohjolan Voima Oyj solmi Power-Deriva Oy:n kanssa 8.6.2018 liiketoimintakaupan, jossa Pohjolan Voiman energianhallinta-palveluliiketoiminnan Harjavallan toiminnot siirtyivät PD Power Oy:lle. Liiketoimintakauppa astui voimaan 1.1.2019.

TVO ja sen osakkaat sopivat kesäkuussa 2018 Meri-Porin voimalaitoksen tuotantotehoon oikeuttavien osakkeiden omistuksista. Pohjolan Voima Oyj omisti TVO:n omistajana Meri-Porin tuotantotehoon oikeuttavia osakkeita. Fortum osti TVO:n muilta osakkailta näiden omistamat Meri-Porin tuotantotehoon oikeuttavat osakkeet siten, että omistusoikeus siirtyi 31.12.2018 ja Fortum sai Meri-Porin TVO:n teho-osuuden käyttöönsä vuoden 2019 alusta. Järjestelyyn liittyen Pohjolan Voima sai pääoman palautusta 3,3 miljoonaa euroa ja kirjasi osakkeiden arvonalentumisen 10,9 miljoonaa euroa, joka on laskutettu osakkailta.

Liiketoiminnan tulos ja rahoitus

Pohjolan Voima toimii omakustannushintaperiaatteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty tai ei, ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Pohjolan Voiman rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitus-

tusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Rahoitusriskien hallintaa on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3. Rahoitusriskien hallinta.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. 31.12.2018 rahat ja pankkisaamiset olivat 59 (44) miljoonaa euroa ja lisäksi konsernilla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia 300 (370) miljoonaa euroa ja käyttämättömiä osakaslainasitoumuksia 90 (0) miljoonaa euroa. Luottolimiittisopimuksesta 21 miljoonaa euroa erääntyy kesäkuussa 2021 ja 279 miljoonaa euroa kesäkuussa 2022. Lyhytaikaista varainhankintaa varten konsernilla oli 300 (300) miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta käyttämättä oli 215 (190) miljoonaa euroa.

31.12.2018 konsernin korolliset velat olivat 1.222 (1.181) miljoonaa euroa. Kesäkuussa 2018 Pohjolan Voima Oyj laski liikkeeseen 125 miljoonan euron suuruisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Laina erääntyy kokonaisuudessaan 8.6.2023 ja lainalle maksetaan kiinteää 1,75 prosentin vuotuista korkoa.

Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut ja konsernin lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 38,8 (40,4) prosenttia. Konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 514,1 (453,6) miljoonaa euroa. PVO-Lämpövoima Oy:n, jonka laitosten tuotannollinen toiminta lopetettiin vuonna 2015, liiketoiminta on raportoitu lopetettuna toimintona konsernin tilinpäätöksessä.

Konsernin tilikauden tulos oli -29,7 (1,1) miljoonaa euroa. Tilikauden tappioon vaikuttivat pääasiassa osakkuusyhtiöiden tulokset.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 5,4 (6,6) miljoonaa euroa.

PVO-Vesivoima Oy:ssä otettiin tuotannolliseen käyttöön Raasakan voimalaitoksen sähkö- ja automaation uusintaprojektin laitteistot, ja Melon voimalaitoksen padon korjaus jatkui koko vuoden. PVO-Vesivoiman investoinnit olivat 2,9 miljoonaa euroa. Laanilan Voima Oy:ssä investointiin mm. Pyroflow-kattilan keittopintojen uusintaan ja 2019-kattilan tulistimeen. Laanilan Voima Oy:n investointien yhteismäärä oli 1,8 miljoonaa euroa. Muut konsernin investoinnit olivat korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

Pohjolan Voima Oyj on sijoittanut rakenteilla olevaan OL3 EPR -ydinvoimalaitosprojektiin vuosina 2004 - 2018 yhteensä 841,1 (780,8) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 106 henkilöä (vuonna 2017: 119 ja vuonna 2016: 149) sisältäen lopetetut toiminnot. Henkilökunnan lukumäärä on laskenut lauhdetuotannon supistumisen vuoksi, mikä on aiheuttanut toimintojen uudelleenjärjestelyjä myös konsernin emoyhtiössä. Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot sisältäen lopetetut toiminnot olivat yhteensä 11,0 miljoonaa euroa (vuonna 2017: 12,2 miljoonaa euroa ja vuonna 2016: 13,8 miljoonaa euroa). Vakituisten henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 44 (44) vuotta.

Emoyhtiön palveluksessa työsuhhteessa oli keskimäärin 50 henkilöä (vuonna 2017: 57 ja vuonna 2016: 65). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 5,2 miljoonaa euroa (vuonna 2017: 5,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2016: 6,1 miljoonaa euroa).

Ympäristö

Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöistä valtaosassa on käytössä ISO 14001 -standardin mukaiset sertifioidut ympäristöjärjestelmät, joilla varmistetaan ympäristötavoitteiden toteutuminen ja jatkuva parantaminen. Kaikilla tuotantoyhtiöillä on käytössä myös energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai ISO 50001 energianhallintajärjestelmä, joista osa on sertifioitu. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on lisäksi EMAS-rekisteröity.

Vuonna 2018 Olkiluodon ydinvoimalaitoksen alueella tapahtui ympäristövahinko, jossa työkoneesta oli valunut öljyä maaperään. Pilaantunutta maa-ainesta puhdistettiin kohteesta 5 m³. Lisäksi havaittiin Olkiluodon ydinvoimalaitoksen alueella OLL-laitosyksikön rakentamisen aikana tapahtunut maaperän pilaantumista aiheuttanut öljyvahinko. Kohteessa toteutettiin kunnostustyö ulkopuolisen toimijan valvomana, ja yhteensä pilaantunutta maa-ainesta poistettiin noin 250 tonnia. Muussa Pohjolan Voiman tuotannossa ei tapahtunut merkittäviä ympäristötapahtumia.

Vuonna 2016 Melon voimalaitoksen maapadossa havaittua vuotoa korjattiin injektioimalla koko vuoden ajan. Korjaustyöt pyritään saattamaan loppuun vuoden 2019 aikana. Korjaustyöt eivät ole vaikuttaneet ympäristöön eivätkä voimalaitoksen sähköntuotantoon.

Vesistöjä säännösteltiin ja vesivoimalaitoksia käytettiin lupaehtojen mukaisesti. PVO-Vesivoiman velvoitteena istutettiin kertomusvuonna noin 2,5 (2,5) miljoonaa kalaistukasta Iijoen ja Kemijoen meri- ja jokialueelle. Istutukset toteutettiin lähes istutussuunnitelmien mukaisesti.

PVO-Vesivoima osallistui yhdessä Iijoki-alueen kuntien ja muiden alueen toimijoiden kanssa Pohjois-Pohjanmaan liiton loppuvuodesta 2015 käynnistämään ja vuoden 2018 lopulla päättyneeseen Iijoen vesistövisiohankkeeseen (Iijoen otva -hanke). Hankkeen päätavoitteita olivat yhteinen vesistövisio, vaelluskalojen palauttamisen edistäminen ja Itämeren lohikannan turvaaminen sekä joen arvoa nostavien pienempien kehittämistoimenpiteiden toteutumisen edistäminen. PVO-Vesivoima osallistui myös osana Iijoen otva -hanketta valmisteltuun Suomen suurimpaan vaelluskalahankkeeseen, Iijoen vaelluskalakärkihankkeeseen, joka käynnistyi vuonna 2017. Hankkeen kustannusarvio on runsaat neljä miljoonaa euroa ja valtio on sitoutunut rahoittamaan hanketta kahdella miljoonalla eurolla.

kuuluen "Luontopolitiikkaa luottamuksella ja reiluin keinoin" -kärkihankkeen toimenpiteisiin. PVO-Vesivoima ja Metsähallitus laittoivat yhdessä vireille kalateiden rakentamisen vesitalouslupahakemuksen Pohjois-Pohjanmaan aluehallintovirastoon maaliskuussa 2017. Selitykset hakemukseen liittyviin lausuntoihin ja muistutuksiin annettiin elokuussa 2018. Aluehallintovirasto ei antanut päätöstään vuoden 2018 aikana.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jätti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle maaliskuussa 2017 muutoshakemuksen Kemijokea ja lokakuussa Iijokea koskeviin istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin liittyen. Mukana on sekä lisäyksiä nykyisiin velvoitteisiin että täysin uusia vaatimuksia. Aluehallintovirasto ei kuuluttanut hakemuksia vuoden 2018 aikana.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalaan piiriin. Sähkön ja lämmön tuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 1,6 (1,1) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 0,6 (0,5) miljoonaa tonnia, joka ei sisällä lopetettuna toimintona raportoidun PVO-Lämpövoiman päästöjä 0,0 (0,0) miljoonaa tonnia. Muut päästöt nousivat tuotannon mukana. Rikkidioksidipäästöt olivat 1,4 (1,0) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 2,6 (2,4) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,1 (0,1) tuhatta tonnia.

Teollisuuspäästöjen direktiivin (IE = Industrial Emissions) mukaiset uudet ilmapäästöjen raja-arvot astuivat Suomessa voimaan vuoden 2016 alusta. Osa Pohjolan Voiman laitoksista kuuluu teollisuuspäästödirektiivin kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan, jonka Euroopan komissio hyväksyi 10.3.2014. Siirtymäsuunnitelma antaa joustoa kiristyvien päästöraja-arvojen käyttöönottoon. Siirtymäsuunnitelmakausi on 1.1.2016 - 30.6.2020.

Suuria polttolaitoksia koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vertailuasiakirjaan (LCP BREF) liittyvät BAT-päätelmät julkaistiin 17.8.2017. Voimalaitoksilla, joiden päätoimiala on energiantuotanto, on tästä neljä vuotta aikaa sopeuttaa toimintansa päätelmien mukaisiksi. Nämä voimalaitokset laativat vuoden 2018 aikana ympäristölupahakemuksia. Tulevissa ympäristöluvuissa päästöraajat tiukenevat.

Pohjolan Voimalla tai sen tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksillä ei ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. TVO raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tv.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu: kunkin tytäryhtiön hallitus ja emoyhtiön yksiköt vastaavat omaan toimintaansa kohdistuvista riskeistä, niiden tunnistamisesta ja analysoinnista. Konsernitason riskit raportoidaan emoyhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle johtamisen vuosikellon mukaisesti.

Tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit arvioidaan ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta huolehtimalla kunnossapidosta, työturvallisuudesta, henkilöstön riittävästä koulutuksesta sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä ja konsernin vakuutuspolitiikan mukaisin vakuutuksin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät yhteisyritys TVO:n OL3 EPR -projektin aikatauluun ja tulontuottamiskykyyn. Laitosyksikön kaupallisen sähkön tuotannon piti alkaa huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Laitostoimittajan viimeksi marraskuussa 2018 päivittämän aikataulun mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa tammikuussa 2020. Suunniteltuun valmistumiseen liittyvällä riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kaupallista käyttöä ei voida aloittaa suunnitellusti, mistä aiheutuu lisäkustannuksia.

Vuoden 2018 aikana on toteutettu lukuisia OL3 EPR -projektiin liittyviä riskienhallintatoimenpiteitä TVO:n valmiuden tehostamiseksi laitosyksikön käyttöönottoon sekä kolmen ydinvoimalaitosyksikön käyttöön. Maaliskuussa 2018 voimaan tullut sovintosopimus oli yksi merkittävimmistä riskienhallintatoimenpiteistä. TVO seuraa tarkasti sovintosopimuksen mukaisten ehtojen täyttymistä sekä OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönoton vaiheita ja sitä, että ne toteutetaan laitostoimittajan aikataulun mukaisesti.

Mikäli OL3 EPR -projekti ei saavuta takuuajana suunniteltua tehotasoa, käyttökerointa tai käyttökustannusrakennetta taikka Suomen kantaverkko rajoittaa tehotasoa, riskinä on tuotantokustannuksen nousu verrattuna tavoitteeseen. Riskiä on tarkasteltu OL3:n tulontuottamiskykyyn vaikuttavien eri skenaarioiden avulla.

Riskienhallintatoimenpiteinä TVO:n tulee luvanhaltijana varmistua mm. OL3 EPR -laitosyksikön kattavasta toiminnallisesta testauksesta ennen ydinteknistä koe-käyttöä. TVO varmistaa, että OL3 EPR -laitosyksikön kuumakokeissa ja ydinteknisessä käyttöönotossa hyödynnetään Taishanin sisarlaitoksen kokemukset.

Muutokset konsernirakenteessa

Powest Oy rekisteröitiin purkautuneeksi 4.12.2018 vapaaehtoisen selvitystilan kautta.

Osakepääoma ja osakeannit

Pohjolan Voiman osakepääoma 31.12.2018 oli 65,3 (65,3) miljoonaa euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 32 509 113 (32 509 113) kappaletta.

Tilikaudella ei merkitty osakeanteja.

Taulukko: Pohjolan Voima Oyj:n omistajat

Osakas	Omistus-% 31.12.2018	Omistus-% 31.12.2017
EPV Energia Oy	5,489	5,489
Etelä-Suomen Voima Oy	1,482	1,482
Helen Oy	0,619	0,619
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,831	1,831
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	5,060	5,060
Kokkolan Energia Oy	1,845	1,845
Kymppivoima Oy	5,907	5,907
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	3,657	3,657
Myllykoski Oyj*)	0,631	0,631
Oulun Energia Oy	0,906	0,906
Outokumpu Oyj	0,096	0,096
Oy Perhonjoki Ab	2,167	2,167
Porin kaupunki	1,401	1,401
Rautaruukki Oyj	0,090	0,090
Stora Enso Oyj	15,608	15,608
UPM Energy Oy*)	47,686	47,686
UPM Communication Papers Oy*)	3,457	3,457
Vantaan Energia Oy	0,229	0,229
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,840	1,840

*) Yhtiö kuuluu UPM-Kymmene konserniin.

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 20.3.2018 hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), talousjohtaja Seppo Parvi (Stora Enso Oyj), lakiasiaintohtaja Jukka Hakkila (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Anders Renvall (Kymppivoima Oy), johtaja Tapani Sointu (UPM-Kymmene Oyj), toimitusjohtaja Esa Kaikkonen (Metsä Group/Metsä Tissue), toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy), toimitusjohtaja Patrick Wackström (Porvoon Energia Oy) ja senior advisor Heikki Liukas (Yara Suomi Oy).

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 20.3.2018 Tapio Korpeinen valittiin puheenjohtajaksi ja Seppo Parvi varapuheenjohtajaksi. Hallitus kokoontui vuoden 2018 aikana 18 (15) kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana toimi diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri Lauri Virkkunen 15.8.2018 saakka ja siitä eteenpäin diplomi-insinööri Ilkka Tykkyläinen.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

TVO oli osapuolena Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, joka koski OL3 EPR:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 laitostoimittajan aloitteesta.

TVO:n heinäkuussa 2015 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä oli noin 2,6 miljardia euroa joulukuuhun 2018 asti, joka oli OL3 EPR -laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3 EPR:n säännöllisen sähkön tuotannon aloittamisen ajankohta. Laitostoimittajan viimeksi huhtikuussa 2017 päivittämä rahamääräinen vaatimus oli kokonaisuudessaan noin 3,59 miljardia euroa. Summa perustui laitostoimittajan päivittämään analyysiin tapahtumista syyskuuhun 2014 ja joidenkin vaateiden osalta joulukuun 2014 loppuun asti. Summa sisälsi viivästyskorkoja (laskettu kesäkuun 2017 loppuun asti) ja TVO:n laitostoimitussopimuksen mukaisesti viivästämiä maksueriä yhteensä noin 1,58 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 132 miljoonaa euroa.

Välimiesoikeus teki vuosina 2016 ja 2017 kolme lopullista ja sitovaa osapäätöstä käsiteltävänä olleista keskeisistä asioista. Osapäätöksissä ratkaistiin lopullisesti suurin osa käsitellyistä asioista TVO:n eduksi ja toisaalta hylättiin suurin osa laitostoimittajan väitteistä näiltä osin. Osapäätökset eivät ottaneet kantaa osapuolten esittämiin rahamääräisiin vaatimuksiin.

TVO ilmoitti allekirjoittaneensa maaliskuussa 2018 kattavan OL3 EPR -projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja koskevan sovintosopimuksen laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden, Areva NP:n, Areva GmbH:n ja Siemens AG:n sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n, kanssa. Sopimus tuli voimaan maaliskuun 2018 lopulla.

TVO on ilmoittanut, että sovintosopimuksen ehtojen mukaan:

Varatakseen ja säilyttääkseen OL3 EPR -projektin loppuunsaattamiseen riittävät ja pätevät tekniset ja henkilöresurssit Areva hankkii tarpeelliset lisäresurssit Framatome S.A.S -yhtiöltä, jonka enemmistöomistaja on Electricité de France (EDF).

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt sitoutuvat siihen, että OL3 EPR -hankkeen loppuunsaattamiseen tarkoitetut varat ovat riittävät ja ne kattavat myös kaikki asianmukaiset takuukaudet. Tätä varten on perustettu Areva-yhtiöiden rahoittama rahastomekanismi turvaamaan OL3 EPR -projektin loppuunsaattamisesta aiheutuvien kustannusten kattaminen.

OL3 EPR -laitostoimitussopimuksen avaimet käteen -periaate ja laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden yhteisvastuu sopimusvelvoitteista ovat edelleen täysimittaisesti voimassa.

Sovintosopimus myös totesi laitostoimittajan sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olleen aikataulun, jonka mukaan laitossyöksikön säännöllinen sähköntuotanto olisi alkanut toukokuussa 2019.

Välimiesmenettely sovittiin 450 miljoonan euron korvauksella, jonka laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt maksavat yhteisvastuullisesti TVO:lle kahdessa erässä. TVO sai ensimmäisen maksuerän, 328 miljoonaa euroa, sovintosopimuksen tullessa voimaan maaliskuussa 2018. Toinen 122 miljoonan euron erä maksetaan OL3 EPR -laitosyksikön valmistuessa tai viimeistään 31.12.2019.

Osapuolet vetäytyivät käynnissä olleista OL3 EPR -projektiin liittyvistä oikeustoimista, mukaan lukien välimiesmenettelystä ja Euroopan Unionin yleisessä tuomioistuimessa olevista valituksista.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt olisivat olleet oikeutettuja saamaan TVO:lta enimmillään 150 miljoonan euron suuruisen kannustinmaksun projektin sovintosopimuksen aikataulun mukaisesta valmistumisesta. Mikäli laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt eivät saisi OL3 EPR -projektia valmiiksi vuoden 2019 loppuun mennessä, ne maksavat valmistumisen ajankohdasta riippuvan, enimmillään 400 miljoonan euron lisäkorvauksen TVO:lle.

TVO teki vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 150 miljoonan euron varauksen maksimimääräisestä kannustinmaksusta, joka maksettaisiin laitostoimittajakonsortioon kuuluville yhtiöille OL3 EPR -projektin valmistuessa sovintosopimuksen mukaisessa aikataulussa. TVO sai laitostoimittaja Areva-Siemens-konsortiolta päivitetyn aikataulun kesäkuussa 2018 laitosityksikön käyttöönotosta. Kesäkuussa saadun tiedon mukaan OL3 EPR -laitosityksikön säännöllinen sähköntuotanto olisi alkanut syyskuussa 2019, joten varausta purettiin 50 miljoonaa euroa vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Marraskuussa 2018 TVO sai laitostoimittaja Areva-Siemens-konsortiolta uuden päivitetyn aikataulun, jonka mukaan OL3 EPR -laitosityksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa tammikuussa 2020, joten kannustinmaksun varaus purettiin kokonaan, eli loput 100 miljoonaa euroa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Sovintoon liittyvän korvauksen mukaiset erät TVO:lle ja mahdollisesta projektin lisäviiveestä TVO:lle maksettava lisäkorvaus on otettu huomioon OL3 EPR -projektin kokonaiskustannusarviossa. Laitostoimittajan viimeisimmän projektiaikataulun, TVO:n tämänhetkisen kustannusarvion ja sovintosopimuksen perusteella TVO arvioi, että sen kokonaisinvestointi OL3 EPR -projektiin tulee olemaan noin 5,5 miljardia euroa.

Pohjolan Voiman täysin omistaman tytäryhtiö PVO-Lämpövoiman ja Fortum Power and Heat Oy:n (FPH) edeltäjät solmivat vuonna 1989 yhteistoimintasopimuksen, jonka mukaan osapuolilla on mm. pysyvä käyttöoikeus tiettyihin toisen omistamiin voimalaitosrakenteisiin ja -laitteisiin toisaalta PVO-Lämpövoiman omistaman Tahkoluodon kivihiilivoimalaitoksen ja toisaalta FPH:n omistaman Meri-Porin hiilivoimalaitoksen toiminnassa. PVO-Lämpövoiman Tahkoluodon voimalaitoksen tuotannollinen toiminta päättyi vuonna 2015. Tästä johtuen PVO-Lämpövoima irtisanoi yhteistoimintasopimuksen maaliskuussa 2017. FPH kiisti irtisanomisen ja elokuussa 2017 Helsingin käräjäoikeus päätti FPH:n hakemuksesta turvaamistoimesta, jolla määräsi PVO-Lämpövoiman sallimaan FPH:n jatkaa yhteistoimintasopimuksen mukaista Tahkoluodon voimalaitosrakenteiden ja -laitteiden käyttöä. Lisäksi, syyskuussa 2017, FPH aloitti välimiesmenettelyn Helsingin kauppakamarin sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä koskien PVO-Lämpövoiman yhteistoimintasopimuksen irtisanomista. Saman aikaisesti FPH jätti haastehakemuksen Helsingin käräjäoikeudelle kohdistuen Pohjolan Voimaan, jossa vaati mm. yhteis-

toimintasopimuksen mukaisten pysyvien käyttöoikeuksien olevan voimassa myös suhteessa Pohjolan Voimaan. PVO-Lämpövoima kiisti, samoin kuin Pohjolan Voima, kaikki FPH:n esittämät vaatimukset.

PVO-Lämpövoima, Pohjolan Voima ja FPH allekirjoittivat 8.6.2018 sopimuksen, jolla osapuolet sopivat kaikkien vireillä olevien prosessien ja oikeudenkäyntien peruuttamisesta sekä PVO-Lämpövoiman Tahkoluodon voimalaitoksen ja FPH:n Meri-Porin voimalaitoksen yhteistoimintasopimuksen perusteella yhteisessä käytössä olleen omaisuuden siirtymisestä FPH:lle samoin kuin PVO-Lämpövoiman omistaman maaalueen myymisestä FPH:lle.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pohjolan Voima tiedotti 20.2.2019, että Porin Tahkoluodon ja Kristiinankaupungin lauhdevoimalaitokset on päätetty purkaa. Pohjolan Voiman tytäryhtiö PVO-Lämpövoima Oy:n voimalaitosten markkinaehtoinen tuotannollinen toiminta lopetettiin kannattamattomana kesäkuussa 2015, minkä jälkeen on selvitetty erilaisia uusia käyttömahdollisuuksia. Lopullista purkamista alettiin valmistella vuonna 2017. Varsinaiset purkutoimenpiteet alkavat laitoksissa kevään 2019 aikana.

Säteilyturvakeskus (STUK) antoi lausunnon 25.2.2019 Teollisuuden Voiman OL3:n käyttöluvahakemuksesta. STUK ei näe estettä myöntää lupaa hakemuksen mukaisesti vuoden 2038 loppuun saakka. STUK on arvioinut ydinenergialain mukaisesti OL3 EPR -laitosyksikön turvallisuuden lisäksi koko TVO-konsernin toimintaa, kuten resurssit, osaamisen ja ydinjätehuollon. Käyttöluvasta tekee päätöksen valtioneuvosto.

Tulevaisuuden näkymät

Alkaneella tilikaudella sähkön ja lämmön tuotannon odotetaan jatkuvan edellisvuoden tapaan huomioiden, että Pohjolan Voima ei enää omista Meri-Porin voimalaitoksen tuotantotehoon oikeuttavia osakkeita.

TVO jatkaa OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön toteutusta ja tuotantokäyttöön valmistautumista. Yhteistyössä laitostoimittajan kanssa OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönottoa jatketaan laitostoimittajan käyttöönotto-ohjelman mukaisesti, jotta polttoaine voidaan asentaa reaktoriin laitostoimittajan aikataulun mukaisesti kesäkuussa 2019 ja laitosyksikkö liittää ensimmäistä kertaa valtakunnan verkkoon lokakuussa 2019. TVO on täyttänyt Säteilyturvakeskuksen 25.2.2019 antaman lausunnon mukaan edellytyksen valtioneuvoston päätökselle myöntää OL3 EPR -laitosyksikölle käyttölupa. TVO arvioi, että ennen kaupallisen käytön aloittamista OL3 tuottaa verkkoon liittämisen jälkeen 2–4 terawattituntia sähköä vaihtelevin tehoin.

Posiva Oy:n loppusijoitushankkeessa on tarkoitus siirtyä rakentamisvaiheeseen vuoden 2019 aikana.

Helsingissä 28.2.2019

Pohjolan Voima Oyj
Hallitus

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €		Liitetieto 1.7. - 31.12.2018	1.7. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	1	259 339	219 642	514 096	453 603
Liiketoiminnan muut tuotot		-10 168	1 050	2 968	21 968
Materiaalit ja palvelut		-198 510	-169 779	-402 536	-352 573
Henkilöstökulut		-4 909	-5 124	-9 959	-10 511
Poistot ja arvonalentumiset	2	-19 447	-19 860	-39 048	-39 484
Liiketoiminnan muut kulut		-28 657	-28 937	-53 437	-52 016
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		-6 429	-509	-19 535	-9 424
Liikevoitto/-tappio		-8 781	-3 517	-7 451	11 563
Rahoitustuotot		1 443	631	2 728	4 329
Rahoituskulut		-9 032	-6 245	-27 637	-14 063
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-7 589	-5 614	-24 909	-9 734
Voitto/tappio ennen veroja		-16 370	-9 131	-32 360	1 829
Tuloverot		0	843	0	838
Voitto/tappio jatkuvista toiminnoista		-16 370	-8 288	-32 360	2 667
Lopetetut toiminnot					
Voitto/tappio lopetetuista toiminnoista		3 533	-788	2 611	-1 570
Voitto/tappio		-12 837	-9 076	-29 749	1 097
Muut laajan tuloksen erät:					
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi					
Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä					
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset		0	-198	0	-8
Rahavirran suojaukset		3 099	-2 722	4 166	-5 369
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		3 099	-2 920	4 166	-5 377
Laaja tulos yhteensä		-9 738	-11 996	-25 583	-4 280
Tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		-11 906	-8 861	-29 098	-10 392
Määräysvallattomille omistajille		-931	-215	-651	11 489
		-12 837	-9 076	-29 749	1 097
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		-8 807	-11 781	-24 932	-15 769
Määräysvallattomille omistajille		-931	-215	-651	11 489
		-9 738	-11 996	-25 583	-4 280

KONSERNIN TASE

1 000 €	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	2	284 173	283 364
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2	497 440	531 077
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä		714 625	744 184
Muut rahoitusvarat		486	505
Lainat ja muut saamiset		446 034	385 962
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 942 758	1 945 092
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		12 038	5 190
Myyntisaamiset ja muut saamiset		84 399	86 452
Rahavarat		59 598	43 857
Lyhytaikaiset varat yhteensä		156 035	135 499
Myytavissä olevat varat		4 653	8 845
Varat yhteensä		2 103 446	2 089 436
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		65 293	65 293
Ylikurssirahasto		216 822	216 822
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		326 683	328 869
Arvonmuutosrahasto		1 700	-2 466
Kertyneet voittovarot		165 879	192 792
Yhteensä		776 377	801 310
Määräysvallattomien omistajien osuus		40 515	42 197
Oma pääoma yhteensä		816 892	843 507
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset		3 345	4 491
Rahoitusvelat	3	1 107 672	1 040 611
Muut velat		6 293	2 993
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 117 310	1 048 095
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	3	114 533	140 126
Ostovelat ja muut velat		54 711	57 708
Lyhytaikaiset velat yhteensä		169 244	197 834
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin		0	0
Velat yhteensä		1 286 554	1 245 929
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 103 446	2 089 436

TIIVISTETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	1.7. - 31.12.2018	1.7. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto/tappio ennen veroja	-16 370	-8 288	-32 360	2 667
Oikaisut, yhteensä	33 319	28 171	83 058	42 563
Käyttöpääoman muutos	-4 676	3 517	-8 949	-447
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	12 273	23 400	41 749	44 783
Rahoituskulut, netto	-4 446	-4 745	-10 067	-12 490
Maksetut tuloverot	0	1	-4	36
Liiketoiminnan nettorahavirta	7 827	18 656	31 678	32 329
Investointien rahavirta				
Myydyt omistusyhteisöyhtiöosakkeet	2	0	2	0
Investoinnit	-2 452	-3 319	-5 538	-6 458
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	-54	-1 665	265	6 738
Pääoman palautukset	3 310	0	3 310	0
Pitkäaikaisten saamisten ja muiden rahoitusvarojen muutos	-60 225	-58 117	-60 210	-41 274
Investointien rahavirta	-59 419	-63 101	-62 171	-40 994
Rahavirta ennen rahoituseriä	-51 592	-44 445	-30 493	-8 665
Rahoituksen rahavirta				
Osakeannista saadut maksut	0	49 305	0	49 305
Omien osakkeiden lunastus ja mitätöinti	0	-296	0	-296
Lainojen ja muiden rahoituserien nettomuutos	-31 135	-16 767	41 466	-42 169
Osingonjako määräysvallattomille omistajille	-311	0	-311	-15 304
Rahoituksen rahavirta	-31 446	32 242	41 155	-8 464
Rahavarojen muutos	-83 038	-12 203	10 662	-17 129

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Osake- pääoma	Osake- anti	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuu- tosrahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysval- lattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	64 108	49 305	220 292	2 910	286 190	198 039	820 844	41 035	861 879
Laaja tulos									
Tilikauden voitto tai tappio						-10 392	-10 392	11 489	1 097
Muut laajan tuloksen erät									
Rahavirran suojaukset				-5 369			-5 369		-5 369
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset				-8			-8		-8
Laaja tulos yhteensä	0	0	0	-5 376	0	-10 392	-15 769	11 489	-4 280
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakeanti	1 481	-49 305			47 824		0		0
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					-5 145	5 145	0		0
Määräysvallattomien omistajien jako-osuus purkautuneesta yhtiöstä ja myydystä yhtiöstä							0	4 977	4 977
Korjaus purkautuneen yhtiön aikaisempiin yritysjärjestelyihin			-3 470				-3 470		-3 470
Omien osakkeiden lunastus ja mitätöinti	-296						-296		-296
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	1 185	-49 305	-3 470	0	42 679	5 145	-3 766	4 977	1 211
Osingonjako määräysvallattomille omistajille							0	-15 304	-15 304
Oma pääoma 31.12.2017	65 293	0	216 822	-2 466	328 869	192 792	801 310	42 197	843 507
Oma pääoma 1.1.2018	65 293	0	216 822	-2 466	328 869	192 792	801 310	42 197	843 507
Laaja tulos									
Tilikauden voitto tai tappio						-29 098	-29 098	-651	-29 749
Muut laajan tuloksen erät									
Rahavirran suojaukset				4 166			4 166		4 166
Laaja tulos yhteensä	0	0	0	4 166	0	-29 098	-24 932	-651	-25 583
Liiketoimet omistajien kanssa									
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					-2 186	2 186	0		0
Määräysvallattomien omistajien jako-osuus purkautuneesta yhtiöstä							0	-720	-720
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	-2 186	2 186	0	-720	-720
Osingonjako määräysvallattomille omistajille							0	-311	-311
Oma pääoma 31.12.2018	65 293	0	216 822	1 700	326 683	165 879	776 377	40 515	816 892

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

Laadintaperiaatteet

Osavuosikatsaus on laadittu kansainvälisten tilinpäätöstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Laatimisessa on noudatettu 31.12.2018 voimassaolevia IAS- ja IFRS -standardeja.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Vaikka arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöksen laatimishetkellä, on mahdollista, että toteuma poikkeaa tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista. Taulukoiden luvut ovat tarkkoja arvoja ja tästä johtuen yksittäisistä luvuista lasketut summat saattavat poiketa esitetyistä summista.

1 LIIKEVAIHTO

1 000 €	7-12/2018	7-12/2017	2018	2017
Tuotetun sähkön myynti	181 574	143 057	339 355	293 484
Tuotetun lämmön myynti	62 973	61 726	138 304	132 635
Ostetun sähkön myynti	10 471	10 820	28 230	19 482
Muu myynti	4 322	4 039	8 208	8 002
Yhteensä	259 339	219 642	514 096	453 603

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)

Tuotettu sähkö	6 109	5 887	11 985	11 397
Tuotettu lämpö	1 396	1 533	3 958	3 960
Ostettu sähkö	190	250	532	533

2 AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	814 441	848 366
Poistot ja arvonalentumiset	-39 048	-39 484
Poistot ja arvonalentumiset, lopetetut toiminnot	-362	-362
Lisäykset	7 465	7 217
Vähennykset	-883	-1 296
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	781 613	814 441

3 KOROLLISET NETTOVELAT JA LIKVIDITEETTI

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Lyhytaikaiset korolliset velat	114 533	140 126
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 107 672	1 040 611
Korolliset velat		
Rahavarat	59 598	43 857
Korollinen nettovelka	1 162 607	1 136 880
Likviditeetti, käyttämättömät sitovat luottolimiitit ja velkaohjelmat	31.12.2018	31.12.2017
Rahavarat	59 598	43 857
Käyttämättömät sitovat luottolimiitit		370 000
Yhteensä	59 598	413 857
Lisäksi:		
Käyttämätön osa yritystodistusohjelmasta	215 000	190 000

4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia kauden aikana. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2017 konsernitilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

	31.12.2018		31.12.2017	
1 000 €	Käypä arvo, netto	Nimellis-arvo	Käypä arvo, netto	Nimellis-arvo
Koronvaihtosopimukset, ilman suojauslaskentaa	-6 304	262 000	-3 001	272 000

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin sekä käyvän arvon hierarkia 31.12.2018

1 000 €	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettu hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut rahoitusvarat	486		486	486		486
Lainasaamiset		409 153	409 153			
Muut saamiset		36 881	36 881			
	486	446 034	446 520			
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Rahavarat		59 598	59 598			
Lainasaamiset		184	184			
Myyntisaamiset ja muut saamiset		60 185	60 185			
Siirtosaamiset		24 029	24 029			
	0	143 996	143 996			
Yhteensä	486	590 031	590 517			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Lainat yhteisyrityksiltä		195 859	195 859			
Lainat		733 286	733 286			
Vakuudelliset rahoitusvelat		178 527	178 527			
Johdannaissopimukset	6 293		6 293	6 293	6 293	
	6 293	1 107 672	1 113 965			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat ja yritystodistukset		90 693	90 693			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		54 700	54 700			
Vakuudelliset rahoitusvelat		23 840	23 840			
Johdannaissopimukset	11		11	11	11	
	11	169 233	169 244			
Yhteensä	6 304	1 276 905	1 283 209	6 790	6 304	486

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tasoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot ovat täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja

Taso 2: syöttötiedot ovat muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille tai veloille joko suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: varoja tai velkoja koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot)

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi niiden kirjanpitoarvosta.

5 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat, 1 000 €

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ovat Pohjolan Voiman normaaliin liiketoimintaan kuuluvia tapahtumia.

31.12.2018				
	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	8 999	260 210	461 126	210 855
UPM-Kymmene -konsernin yhtiöt	206 800	68 792	20 946	10 002
31.12.2017				
	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	3 378	224 743	411 191	221 868
UPM-Kymmene -konsernin yhtiöt	181 026	65 480	18 036	9 847

6 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Omien velkojen vakuudeksi		
Pantatut talletukset	70	90
Muut vastuut	203 705	203 881
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta		
Takaukset	32	35
Ydinenergiain mukainen takaus	77 227	106 494
Yhteensä	281 034	310 500

Ydinenergiain mukainen takaus

Suomen ydinenergiain mukaan Pohjolan Voima Oyj:n 57,06 % omistamalla yhteisyrityksellä, Teollisuuden Voima Oyj:llä, on velvoite varautua olemassa olevien ydinjätteiden, mukaan lukien ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto, hoitamisen tuleviin kustannuksiin keräämällä varoja Valtion ydinjätehuoltorahastoon.

Ydinenergiain mukaisesti määräytyvästä vastuunmäärästä päättää valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM). Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden lisäksi vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergiain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 77,2 (31.12.2017: 106,5) miljoonaa euroa.

INVESTOINTISITOUKSET

YHTEISYRITYKSET

Pohjolan Voima Oyj on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432,0 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004 - 2018 ja 108,0 miljoonan euron osakaslainalla, ja enintään 451,4 miljoonan euron lisäosakaslainalla. 31.12.2018 mennessä Pohjolan Voima Oyj on suorittanut sitoumuksistaan 841 (31.12.2017: 781) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on vuokrannut Helsingin, Nokian ja Oulun toimistotilat. Vuokrasopimus päättyy Helsingissä 2022. Muut vuokrasopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa vuokra-aikaa alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	652	649
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 647	1 955
Viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua	-	95
Yhteensä	2 298	2 699